

Grammy-díjas lemezek

Mitől lesz valami Grammy-díjas?

A legjobb kamarazene felvétel:

*Beethoven összes hegedű-zongora szonátája – DDD, 457 619-2, Deutsche Grammophon
(Anne-Sophie Mutter – hegedű, Lambert Orkis – zongora)*

Anne-Sophie Mutter és eladdig ismeretlen zongorista partnere, Lambert Orkis 1998-ban végigtornézták az egész világot, egy éven keresztül csak és kizárólag Beethoven-szonátákat játszva. A koncertsorozat vége felé, a Rheingau Musikfestivalon adott koncerteket rögzítve készült az a négy lemezből álló CD, amely Grammy-díjas lett. Méltán, tegyük hozzá. Hol van már az enyhén szólva is keménykezű és -szívű antizenész Herbert von Karajan egykori üdvöskéje, a kissé duci kamaszlány Anne-Sophie Mutter? Mutter kinőtte magát, időközben tényleg Mutter lett, megövezgyült, s az élet által megérlelt csinos hegedűművész nő már egészen más szellemi magasságokba képes repíteni hallgatóit.

Mutter és Orkis mernek. Mindent, bármit. Ettől tulajdonképpen az összes szonáta érdekes. A "kis szonáták", az op. 12-es sorozat darabjai hibátlanok, játékoságuk, a még mozarti mivoltukhoz illő friss játékmód kihozza rejtett titkaikat. A nagyobb (és ismertebb) szonátáknál már el kell telnie egy bizonyos időnek, hogy elfogadjam, amit Mutter és Orkis művelnek. Ha sikerül behelyezkednem az ő felfogásukba, élvezetes az előadás. Nem olyan nehéz az empátia, mert játékuik itt is magávalragadó, de azért sokmindent nem akarózik elfogadni sehogysem. A legszembetűnőbb a népszerű F-dúr Tavaszi szonáta első tétele. A második tétel cigányos glissandói, hörgős pianói, a negyedik tétel rusnya vibratói sem válnak a darab javára, az abszolút önkényes és indokolatlan tempóváltások, rángatások néha kifejezetten idegesítőek, de az első tétel egyenesen gusztustalan. A kezdő téma inkább affektálós nyávogásra, mintsem dallamra hasonlít, s sok helyütt a könnyed staccatók helyett Karajan-szerű kilós hangok jelennek meg. Az op. 30-as sorozat is tele van zeneileg indokolatlan és önkényes megoldásokkal, nemkülönben a Kreutzer-szonáta, mégis áthatja valami egyedi és egyéni (s nem mindig egyénieskedő) szellem a felvételt, amitől élvezetes és talán még Grammy-díjra is érdemes a produkció.

Ittész Tamás

(megjelent a ZPONT c. internetes lapban, 2000-ben)